

Preus de subscripció
3 mesos. . . 0 75 ps.
6 » . . . 1'50 »
Un añ. . . 3'00 »
Als venedors 25 ejs.
0'75 ptes.

Valencia Nòva

Preus dels anuncis
Telegràfics de 15 pa-
raules 1'00 pta.
Cada paraula que
passe de les 15 0'5
També especials a
preus arreglats

SEMANARI REGIONALISTE

Defensor del Comerç, Industria, Lliteratura, Cultura é Higiene y de tot quant pugua interesar á la Regió

Número solt, 5 céntims

La correspondencia al Director

APAREIX ELS DUMENCHES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plasa d' Espartero, núm. 3, entresuelo

Valencia-(Grao)

Número atrasat, 10 céntims

No se tornen els originals

APAREIX ELS DUMENCHES

SALUTACIÓ

Una colla de joves tan amants de nostres tradicions y costums, desitjosos del progrés y engrandiment de nostra patria, vos demana á tots vostra ajuda y entusiasme; baix la bandera que despleguem caben tots, un sol pensament nos guía, la defensa de Valencia y sa regió; per aixó vos cridem á tots los valencians: «prou de lluytes y de odís que ningun producte nos dóna, uníse davant del enemic comú, fem la unió de tots los valencians, pero no accidental y artificiosa com hasd' ara, sino ferma, que siga defensa de nostra terra, que defenga la personalitat de Valencia y sos interesos, fem un fex de nostres forces y alsém per damunt de tot la bandera valenciana, símbol de nostre ideal.

Esta es la rahó de nostra existencia y á asó venim; á alsar cors y á elevar pensaments; á que los valencians treballen per Valencia; á recordarlos la obligació que tenen de ferla gran, ferma y rica.

Y ara un saludo á la premsa valenciana.

LA REDACSIÓ

QUI SOM

Cuant s' entra per primer vegá en una casa, después de saludar, se sól dir qu' es el qu' entra y qué es lo que vol. Pues així mateixa, nosatros, después de haber donat nostra salutació sansera de veritat, al entrar en el estadi de la premsa y presentarnos per primer vegá á nostres volguts paisans, sé creem obligats a dirlos qui som; y allá anem:

VALENCIA NÓVA, será un semanari purament regionaliste y per lo tant, no tindrà més política que defendre els interesos de son regió y aplaudirá á tot aquell qu' els defenga, sinse mirar color polítich, així mateix, sensurarà al que sent son obligació, no heu fasa.

VALENCIA NÓVA, será un asicat constant contra la premsa seria, quant crega que no cumpla en son deure.

VALENCIA NÓVA, no admitirá subensións de res, ni per res y en tots els asunts que emprenga, parlará clar y net.

VALENCIA NÓVA, quant emprenga una campanya, no parará hasta rematarla bé y en honra.

VALENCIA NÓVA, admitirá totes les denúncies que se li fassen, per faltes de sanitat, urbanisació y moralitat administrativa.

VALENCIA NÓVA, es de tots els bons valencians y está á la seua disposició en benefisi de Valencia. Tot asó es, VALENCIA NÓVA.

"Valencia Nòva" y el directe

Dominats per el Poder Sentral, perduda la personalitat regional y olvidats nostres records antics, hui en dia no existim més que com á mansos tributaris y sumisos vasalls. Així es, que nos abofetechen, nos despresien, nos fan les més inicues humiliacions, y encara es llevem el sombrero y doblem la espina pera dir molt sumisos y cortesos «Servidor de vosté». ¿Y es posible tanta humillació? ¿Y han de consentir sempre consternats, les vergoñoses que nos oferixen?

No. Es presis que despertem, que fem un esforç, pera que abandonant nostra apatia, recobrem nostre antic prestechi y tornem á ser els que forem, es dir, dignes de poderse dir fills del Sid. La Valencia vella, angustiosa y claudicá, ha dimitit y d' ella, no deu de quedar ni el recort. La Valencia nòva, la de hui, deu de constituirse, de trosos de ánima de cada valensiá. El que no se seata inspirat per el amor á la terra, deu de deixarnos lliure el camí, perque de hui en avant anem á reclamar y ha obtindre lo nostre, lo que de chustisia nos perteneixa y pera lo qual traurem totes les nostres forces y estarem sempre disposats á obtindre la victoria per les bones ó per les males.

Valencia demana en molta chustisia el directe, y el conseguirá, ó deixará de existir, es cuestió ya, de amor propi; de vida ó mort. Valencia tributa 60 millóns al añ y en té 20 de gastos. Barcelona ne tributa 75 y ne té 60: de lo qual se de duix que la fiuca Barcelona li rendix al Govern 15 millóns al añ y la de Valencia 40, els que san dió Madrid, molt tranquilament en sons mans llaves, y quant se trata de otorgarnos una mala carretera, ó un simple ferrocarril directe, ya veem á quin extrem nos toca arribar. ¿Tenim rahó pera demanar el directe? ¿Y en cara ya qui diu que han proposat els límits de la prudéncia?

Ya qu' estar enterats de lo que nosatros li entreguem al Govern y de lo que este nos torna.

Pero es que nos ha conegut, y sap que no rallarem més alt.

Deu dies ha estat la comisió en Madrid sufrint amargures, afronts y desilusions y res s' ha conseguit. Res, perque si se fien de les paraules, y no se posem ahon nos perteneixa, no tindrem el directe. Per lo tant, obrem nosatros per si mateixos, si el volem y no se fien dels que traten de enguñarnos. La majoria dels consellers de les compañies del Norte y Michidia, son... grans personachos, son... formaes per persones molt influents respecte als que nos han de concedir el directe, este no combé a dites compañies, entones pues, fasilment se dedux que si nosatros no sei fem per damunt de tot y de tois no el tindrem, ya que cada ú obra segon son combeniencia. Quant la comisió s' en ana a Madrid digué: *Volvéremos con el directo ó con nuestras dimisiones*, y han tornat, siuse una cosa ni atra. ¿Y es esta la conducta que debien haber seguit? Francament parlant, no. Puesto que tot valensiá que desempeña un carrech public debia haber presentat la dimisió y crearli al Govern una crisis. Pero anem que la apuesta está en pié, y may es tart quant s'

arriba, si s' arriba pera be. Entre uns y atres, diuen que se farà la tercer subasta en la garantía del 5 per 100. Pues be; tingau en sonter que si Valencia, Madrid y tots aquells pobles que estiguen interesats en la construcció del directe, no contribuien en el sen capital, no achuden en la medida de les seues forces, no haurá ninguna empresa que heu manprenga. Per lo tant, no tot han de ser paraules, sino obres. Deu constituirse una Ohunta de Defensa qu' estiga sempre disposta á fer cumplir la promesa, esta Ohunta, deu obrir llistes de subscripció pera que per mich de accions de 100 pesetes, se pugua aportar alguna capital pera anar ó achudar anar á la subasta. Cada valensiá deu achudar en la medida de les seues forces y el que de per sí no pugua traure ninguna acció, que s' achunte en atres pera poder traurela. Nosatros, els humildes valencians, els que no podent acallar els inmensos crits de indignació, que llansa el nostre esperit al vore el despresit que fan de mosatros tots y de nostra ben volguda patria s' han desidit traure á llum este semanari, pera manifestar nostra més enérgica protesta. Nosatros en nom de VALENCIA NÓVA se subscribim per una acció de 500 pesetes, si se porta tal idea a efecte. Asó en nom del semanari; y particularment, oferim, anar de casa en casa si fora posible, pera achuntar molts poquets que fassen un molt.

Este es el nostre pensar y lo que creem que deu ferse si volem tindre el directe.

Himne de llibertat

Per els monts jégants
resonen vibrants
els échos de s cants
virtils y guerrers.
Encosa amor,
ab nobis mor,
en sa ger mor
la raça desparta....

Es la raça en que dorm el coratje
dels valents sarrasins esforçats:
es la raça dels fermes unionistes
que moriren per ses libertats.

Sa acabaren afronts y dominis
que sufrirem humils y abatuts;
ya la raça desperta a la lluyta
per sa llengua y «usatjes» perduts!

...Morí la pau que regnava
y devaluava
per los hórtes llevantines,
y ara l' omplin nostra terra
vns de guerra
que la lluren d' esclavatje.

Y al vent ondeja orgullosa, com herald de
(la victoria,
la bandera de les quatre barres de sang y de
(glória.

El odiat centralisme s' derrumba;
la Nació torna a ser lliure y forta
y resonen vibrants cants y vitors
entre 'ls fruyts sanguinosos de l' hórta!
Y floreix el liri blau
de la pau....

Y al vent ondeja orgullosa, com insignia
(sacrosanta,
la bandera de les quatre barres de sang,
(trionfanta!

J. M. MUSTIELES

¡Valensians, despertem!

¿En qué pensem valensians?

Seguix sent nostra ben volguda Valencia la senisienta d' España, seguixen regatejannos totes les nostres aspiracions y moltes d' elles ca si totes, se queden sinse satisfacció. Valensians el Govern mos traue anualment 60 millóns y en cambi, posa trabes á totes nostres iniciatives y desichos d' engrandiment, tratannos com á paletos, al destinar vergoñoses sumes pera l' enseñansa, obres públiques y demás necesitats de la rechió. Y no es asó lo dolorós, sino que no satisfet en explotarnos de la manera tan infuca como heu fá, encara mos insulta y es burla.

¡Pobra Valencia! Nostra existencia es una lucha contra el Poder Sentral, contra els de Madrid, estém en contínua oposició, y com es natural, en tota casse de luches, pert el més flux. Pues be. Si es així, ¿a qué aguardem els valensians? ¿a qué aguardem pera achuntarse tots olvidant nostre color polítich, y en el elevat esperit de defendre nostra terreta? No heu retrasem més y anem á per nostra redensió.

Ya un axioma que diu: *Las partes componen el todo*. Pues si aixó es així, pera qu' el tot siga perfecte, presisa que heu siguen les parts. Entones, rechenereuse les rechións españolas, y quant estes huestiguen, España, estará rechenera. ¿Y com s' han de rechenerar? Pues olvidant tot ciudadá les diferencies polítiques que pugua tindre en els seus semechans y achuntarse pera luchar en benefisi de la seua rechió contra el poder central y poderse administrar cada rechió de per sí, sinse necesitat de ninguna tutela permisosa. Es fasil que perque defenem estes idees, mos se se tache de voler ser separatistes. No, molt al contrari. Els regionalistes, els que no tenen més credo ó ideal polítich qu' el engrandiment y millora de la seua rechió; els que ans que politics son amans defensors de ella y treballen y luchan pera ferla digna de la nació que sempre fon gloriosa; els que al glorios crit de Vixca España han derramat la sanch en odioses guéres defenent lo que sóis per el dret de conquista nos pertocaba; els que, en una paraula, han contribut a formar la historia de España; gloriosa algunes voltes; deidichada atres més, no podem dirse separatistes ni consentir que ningú naxcut mos eu diga. Ara té, si d' España no heu volem ser, de Madrid, si, de la villa del oso y del madroño, ahon acudix la aristocrasia territorial, la banca, els representans de la Nació, y disponen de la riquesa pública, ahon se consentren les grans empreses que obliguen á variar de pensar y sentir segons els convé als mangonechaors de la Nació, y disponen de la riquesa pública, ahon se consentren les grans empreses que obliguen a variar de pensar y sentir segons els convé als mangonechaors de la Nació, deixant a ésta desampará y tantit ella de per sí que traure les seues naturals enerchies pera la propia defensa dels interesos de cada rechió, d' ésta capital que tan mal trata á les provinsies, d' esta chermanastra, que tan mal trata a les seus chermanes més chi. quietes, d' esta, si que volem separarse, volem, que cada ú menche segons treballo, y no treballar totes les rechións, pera que la

capital siga niu de vagos y mals faeners. Perque quant una Capital se creu en dret de portar la direcció única de la nació, centralisant els servis y absorbint tota sa vida, entonses, son més grans els deures y les obligacions que controu en tots els factors, que componen la Nació.

Mentres tant, tenen dret a discutir y a creure que atén més als seus profits, que als seus deures, donant lloch a que la Nació vacha per camins extraviats y que cada dia estiga més perduda.

Madrid, será molt difícil que rechenere a les 49 provinsies, pero cada una de per sí, es mol facil el rechenarse, y rechenarse les paris, se rechenara el tot y entonses España tornarà a ser la que sempre ha segut y els espanyols obtendriem nostra redensió.

ROBERTO BALLESTER

RIALLA...!!

Trove que si verdaderament, la risa y en cara més, la risa a carcalleas influix sobre nostra salut benefisiantla moltísim per alló de que la carcalla favorix l'actividad dels pulmons desarrollantlos, debiem, a manera de píldores, suministrarse una bona dosis de risa diaria.

Además de sermos un *especifico* sumament economic y sobre tot molt divertit, pot ser, que mos alluntara alguns mals ratets. Sobre tot als chendres socarrats a qui brinde esta idea.

Quant vos vacha la sogra en algún chismorrech, solteu el drap a tota rialla, obligantla a riurers, encara que la beneficiu; pues com he dit, la carcalla estimula la circulació de la sanc, fentla correr més rapidament per les venes. Pero rigause y no la oixcau.

Ham tocat a riure. Faixcam d' eixos homens fúnebres qu' en chamay sonrihuen ni per sorpresa. Apartemse d' eixes sogres hurafes que dabant del chendre sempre pareixen chuches. No 'ls digau que la risa dona salut; y aixina en castic, moriran patalechant ans dal añ mil. Viure pa vore!... ¡Lo que se riurem!...

Y, ya que parlem rientse, no puc resistir la tentació de contarvos algo de «L'home que es morí de risa», del original escritor archentí Soiza Reilly, pera qu' es rigau... si vos fa gracia.

Pinta Soiza a un tal Chasinto, el que sufría llaros y continuats atacs de risa.

«—Per que no 't fas vore per un meche? li digueren.

Es inutil... Además no 'm convé deixar de riurem—contestaba torsense de risa.—Tan chistós es lo qu' em passa, que tinc que riurem pa no reventar... —Un dia el troví en el carrer.

Bufaba d' alegría.

—¿Qué té Chasinto? ¿Per qu' es riu?

—¡Che callal... Si saberes. Ahir me digué el meche qu' estic grave dels refions y del cór. Figurat, que tinc un refió flotant. Que risa. Será un refió aeroplano... El meche supón qu' en el próxim atac me puc quedar mort. ¿No 't pareix gracia?

—Nó: Me sembla molt trist. ¿O, acás no creus al teu meche?

—Al contrari. Orec. Estic segur de que vach a morir. Y pronte. Molt pronte... Ya me vech en l' ataut, dur com un garrot, rodechat de siris, de flors y de moques... ¡Que risa ché! Els meus amics entrarán de puntetes a la cambra mortuoria... Me mirarán rientse per dius, con verdaders cucs que són. ¡Ja, ja, ja! ¡De pás en el menchaor, s' emborracharán en mes últimes botelles de jicors, dient: «Pobre Chasinto, era molt bó pero un poc borracho». Y yóal sentiro me «moriré» de risa... ¡Deixa qu' em rigal!

Y aquell bárbaro se ría d' ell mateixa, com poguera riures un caball en levita, al mirarse en la lluna d' un espill.

Més tart, l' encontrí en un bar. M' invitá a la seua taula en una carcalla qu' feia tremolar els estans, els mostraors, les lám-pares y totes les copes y botelles. Dos ó tres camareros caigueren de risa. Un rellonche que no anaba escomensá a caminar.

La risa que Chasinto sentí al vorem, el deixá sense paraula un cuert d' hora. Quant pogué eixugarse les llágrimes, me digué tartamudechant y sego de risa: ¿No saps qu' estic de dol? Sí home. Me s' ha mort... ¿Qui? Noves carcalleas l' impediren continuar. Tenia els ulls injectats en risa... Tremolaba de dalt a baix. Era una epilèpsia convertida en carcalla...

Pero aquí te s' ha mort? preguntí.

¡Ma muller, home! Si señor, ma muller ¡Y lo més grasiós es que yo l' adoraba! No

podía viure sens' ella. T' asegure que no 'm suicié porque no poguí carregar el revolver ¡Me ría tant que no encontraba les bales! La risa no m' aguera deixat encontrar el gatillo! Pobreta. ¡Morí asficsiá. Sense pulmons. Escualida. Fofa... ¿Que risa, no? ¡Les mandibules me se caien rienme. Pero may m' ha rist tant y en tantes ganes, com en el velorio y en el sementerio...

¡Deadichat Chasinto! No 't torní a vore sino quant ya la mort li tancaba els párpados.

¡Que grasiós! Me dia agonisant. Ya m' estic morint. ¡Q' se cosa més divertida! Mira... Tine la pell pegá als ósos! ¡Que risa! Me muic. ¡Ja, ja, ja!

Les tres últimes carcalleas, foren les tres boquechaes bíblicas. Foren estrepitoses... Aixina quedá mort. Mort com un payaso estós, llarc a llarc en el sirco... La cara li s' ompligué de sanc. La mandíbula inferior li cluixqué horriblemente, caentli sobre el pit. Estaba tencá... Dels ulls, li brotaren durant deu minuts llágrimes de risa...

Trascurren sine añs. La familia tras-iada els restos de Chasinto a una artística urna. El esqueleto estaba convertit en pols. Pero, la calabera estaba íntegra. Enseñaba les dents. Y continuaba riense. Riense, com estaré yo; com estarás tú; com estaré aquell... Riense com estarán tots els que mos vólen y tots els que mos odien...

VISÉNT TOMÁS SANCHEZ.

AVANT !!

¡Avant nobles defensors de la térra valenciana, avant sempre! siga este crit, vostra bandera en la pesada tasca que huf comenseu, el camí es llarch, grans els obstacles, molts els enemichs, sí, ¡tan noble qu' es vostre fi, el bé de Valencia, la defensa de sa llengua y personalitat! pero no els fas cas, son els de sempre pòbres d' esperit, incapacitats pera tot treball gran y elevat; si tingueren carrechs que repartir a vostre costat els tindrien com a gosos humils, besantvos les mans, pero si els oferiu ideals vos lladrarán insultantvos, son desesperad de pòble a pòble qu' en lloch de armes emplea ferrocarrils, universitats, fábricas escolas, ahon la victoria es del més fort, pero en cultura y progrés, ahon el ignorant es vensut per la propia ignorancia, y entre totes Valencia vos demana una arma hermosa, en la que posar totes les esperances, en la que creu en tot l' entusiasme d' un idolatra: l' autonomia.

Autonomia que trenque absurdes lligames, qu' en un dia ideal unixca en fort abrás de germanor a tots los valencians separats huf pera el machor els eterns enemichs de tota idea noble y elevá, fijeuse y voreu en sa cara estúpida de burla, son servell torturat per aubar un xiste ó una engemositat en qu' aular vostre entusiasme; desprecielos y, seu. Paseu triunfants y orgullosos lo front alt y en los llavis un error que siga exteriorisació del amor que sentiu per Valencia y que ompli vostre cór.

Asó vos demana la mare patria porque te dret pera ferro; nos demana que no la deixem abandonada en eixa lluyta moderna, lluyta benefici del centralisme.

Autonomia que fasa que apartant nostre pensament de programes filosófics é irrealisables, pera qu' ens preocupem de lo que base dels pobles moderns de nostres interesos economichs huf completament abandonats.

Autonomia que durá a nostra regió dies gloriosos y Valencia forta y poderosa per el liure desarrollo de ses dormides forces anirá en atres pobles al cap de la civilizació.

Avant amichs, sigau esfersats en la lluyta ya que poseu eixe grau, eixe preciós tresor qu' es deu: joventut y aixina, lo retoric qu' es dóna deixará un bés de triunfo en vostres fronts.

S. FERRANDIS LUNA

A LA MEHUA CIUTAT

¡Oh tú, ciutat perduda, ciutat sens ideal!
mira ahón es hon camines;
mira que del ivern un vent fatal
pót deixarte en la pau de les ruines.

¡Oh tú, ciutat aimada, que baix d' espléndit só!
no pòts alzar el vól;
perque eres un aucell
cégat per un mal cór,
cantant en la fescor,
regalantli el oit al criminal aquell!

Ciutat plena de vieis
ta grave malaltía sembla tisis.
Te sens plena de vida
y fá plorar ta sort
perque aplegará el día en que dormida
te sorpendrá la mórt...

¡Oh ciutat estimada per un estrany ferida.

DANIEL MARTINEZ FERRANDO

A Catalunya y als «leaders» catalans

Al eixir aquest periodich, ergue de la joventut regionalista de Valencia, volem qu' el primer saludo y el més grat recort siga pera tú, oh Catalunya, y pera 'ls regionalistes tots catalans.

Vaja també nostra admiració cap al pòble que, ab un estors sublim sens eixemple, sap sellar y defendrer la seua personalitat, tant política com artística, tant lliteraria com social.

No cregau qu' el regionalisme ha deixat de palpar per térra valenciana. Existix, per el contrari, una gran força regionalista; son molts els que combreguen en els ideals autonómichs. ¡Llástima gran qu' eixas cuantioses energías estiguen desperdigades, que dorguen el son de la desconfiança, del escpticisme, del desengany y de la desilució!

Pera auar voluntats; pera donar un poch d' alé als perúchs; pera encaugar a la opinió, valencianiste diseminá; pera convencer als indiferents en materia política, y pera combatre fírmament als centralistes, ha eixit aquest setmanari de la bullenta joventut regionalista. Y no duetem de que l' exit siga gran y próxim. Perque existint en aquesta térra molta llavor regionalista, lo unich que fea falta para triomfar, era una direcció y una guía, y asó ja ó tenim; aixó que fea falta es el periodich VALENCIA NOVA.

Ya veu, germans de rassa, que aquells que vos envien un fort abrás y una sincera salutació representen un gran element de força en Valencia; representen lo més sá, lo més viu y lo més honorable de la política valenciana. Si voleu pues, contribuir a l' honrosa tasca de fer proselit regionalistes en nostre Reine vos agrairém ab tot el cór l' atjuda. Sapien qu' estes columnes queden obertes a tots els regionalistes catalans que vullguen escriures en elles! Nostre agraiment sería etern si algú dels polítichs significats de Catalunya, si algú dels *leaders* regionalistes catalans volgués honrar nos estampant la seua firma en aquest humil setmanari.

ANTONI ALCAYDE VILAR

A la mehua patria

Valencia de la meu' ánima:
per les vespres,
cuan ja lo día s' acaba,
en tu pense...
¡Y en ta plorar ta desgrasia!

Ara 'els teus fills sols treballen
agranant pera sa casa,
¡tots a soles! Y no saben
que sinse un comú ideal
mateu a la seua patria
y d' or plenen la vefina,
gran població castellana.

Y si hu saben no' ls importa,
perque tenen un carácter
qu' en tenint plena la panja,
«mil drets y una tartana»
ya se crehuen mes felisos
que la més felís sultana...

...¡Y este carácter tranquil
ha desfet a nostra patria
y engrandint a la vefina,
gran població castellana!

Per aixó Valencia mehua,
Valencia de la meu' ánima,
per les vespres,
cuan l' espléndit Sol s' amaga
en tu pense...

¡Y em fá plorar ta desgrasia!

Pere pense en la gent jove
y en mi renaix l' esperança
de qu' aplegará un gran día
pera tú, Valencia aimada,
en qu' els teus fills, plens de vida,
ab la Senyera molt alta
tots a l' hora eriden fort,
ab il—lusió desusada:
¡¡Vivea nostra amada PATRIA!!
¡¡Nóstra Valencia de l' anima!!

FRACÉS ALCAYDE Y VILAR

Idili fantastic

Moltes vegaes s' habien mirat els dos;
s' habien parlat y hasts s' habien comprés;
pero may habien tengut el valor sufisient
pera declarar-se el amor que se tenien, per
por a pedre aquella amistat pura y santa.
Tan santa... ¡com el bes d' una mare!

Més, aquella situació era violenta y no
tenia més remey que acabar pronte d' un
modo desisiu y verdader.

Din el dicho: qu' els dinés y el voler,
no poden estar oculte, y... clar: pasá, lo
que tenia que pasar.

Un día en que la ocasió, fon propisia;
ell més loco que may; cansát de luchar y
de finchir; falt de forces pera resistir aquell
voler qu' el consumia y contemplant aque-
lla dóna qu' era el seu ideal, li declará lo
gran de la seua pasió. Tot lo que per ella
sentia: Lo que sería capas de fer per no pe-
drela y la desgrasia que sería pera ell, si
ella el despresiaha neganli la amistat qu'
era la seua dicha: ¡tota la seua felisitat!

Elia, sense atrevirse a donar fe de lo
que ehua, mirantlo en ansia loca en els
seus ulls de imache y demostrant una pa-
sió que podia portarli fanestes consecuen-
sies, sols se li ocurría esta exclamació:
¡Qué llástima!

Sí, ¡qué llástima! repetía ell transit per
el dolor, veent que ne podia ser felis: Y
sense poder dominar aquell amor que per
ella sentia, loco més que loco, contemplaba
aquella dóna que significaba pera ell, el
mon sanser: Desyorania en les seus miraes
y com si tinguera pór de no tindre otra oca-
sió pera dirle tot lo que per ella estaba pa-
tint, la miraba y la miraba; y de tant com
volta dirli, no se li ocurríen més qu' estes
tres fatidiques paraules: No pot ser: No pot
ser.

—Qué llástima, repetía ella: «Per Deu».
No te desesperes: La resignació es el cri-
sól de la virtud. Es que tenia que ser
aixina.

—No pot ser, día ell. No pot ser se-
guir luchant en esta lucha de verdader ca-
riño, porque anirem al prisiipi: Voler que
m' está abrasant el ánima: Que yo sopor-
taria en el plaer més delisios y més dols,
sino compreguera qu' eixe mateix foc,
podría ser el lit de flors ahon morira tota
la tehua virtud: la tehua dicha y qui sap
¡¡ei tota la tehua felisitat! Voler que aca-
baría per tornarnos locos als dos y enton-
ses ¡ay de nosatros! ¡¡No pot ser; no pot
ser! repetía en la seua desesperasió.

Elia, mirantlo y ductant si lo que per
ell sentia era voler ó compasió y pensant
si debía creurelo, ó ferlo eixir de sa casa
pera sempre, no se li ocurría més qu' esta
observasió: Qué llástima. Tin resignasió.

—¿Per qué t' hauré conegut?—excla-
maba ell.—No me odies, no me malaix-
ques, tinme llástima, porque tú no saps el
infern qu' estic pasant!

—¿Luego es deveres que me vols en
tota l' anima?—digué ella sinse pensar en
lo que fea.

—¿Qué si te vulló? ¿Y tú me ú pregun-
tes?... Per la seua imachinasió pasaren co-
ses fantástiques; arribá a la vora del prisi-
pisi. Mes tingué forza sufisient pera no
despeñarse; fent un estors sobrehumá y se-

canse dos llàgrimes que vergoïoses ixien dels seus ulls, oremantli la cara com aquell voler li cremaba en les entraïnes, s' en anà loco y desesperat dient, te vullc molt.... molt.... pero no pot ser: no som lliures... no som lliures.

Ella al vórello anar, pensant en la acció estranya d' ell y beneïdo en tota la forsa del seu voler, sols se li ocurrien estes paraules: Qué llástima que no hagueres venugut antes. Yo també te vullc; també te vullc; tant com tú; pero ya hu has dit; no som lliures... Déu que te hu pague... tu eres un home.

Aixina acabá aquell idili estrany. Estrany pera molts, pera molts, menos pera ella. Ella vea en ell un home superior á tots els que l' habien tratat: chens d' egoisme, molt de voler y per consiguient, molt de cór.

Ell trobá en ella el seu ideal; la dóna que se vol en tota l' ánima. La seua imache á quí respetaba y veneraba, y no volgué may baixarla del altar que ocupaba, per por á que no s' embrutara en el fane del carrer... com atres moltes de les que tant abunden.

FRANCESC MORAN BADÍA

Crónica local

Sr. Alcalde:

Al entrar en el estadi de la Prensas el saludem molt cortesos y atents particularment, y com á President del Excm. Achuntament pero després de cumplir este deure, (en molt de gust) li manifestem, qu' en esta secció, se farem eco de les denuncies que nos fanen els nostres paisans, y de les deficiencias que trovem respecte al módo de administrar els intereses de nostra terra.

Per lo tant, tindrem la satisfacció, de enviarli un número cada semana, rogantli que encara que molt insignificant nostre semanari, se digne llechirlo perque alguna vegá pot dur certes denuncies, que pasen desatvertides pera uns y per atres.

¡¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

Al Excm. Achuntament:

Señors Tenientes de Alcalde y Consecchals.

Ya ham dit en nostra presentació qui som y lo que volem. Som valencians y volem el be de Valencia, pues bé, tinguen en conte que nosatros á titul de periodistas també anirem á l' Achuntament, á informarmos de com s' administran els intereses de la ciutat, y sinse color polítich aplaudirem ó sensurarem al que hen mereixa. No mos vorán com á atres fent el farel ó buscant favors, pero tinguen la satisfacció, que des d' este moment, tenen dins de la casa un Duende pichor que el de la Colegiata d' Madrid, que traurá á relluir tots els drapets.

Conque mucho ojo y bona administració, qu' els Duendes sempre ohuen, sempre bhuen.

¡¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

Sanitat Municipal.

Señor President de la Comisió.—En el camí del Grau, ya una sequia, cuneta ó vall, ahon queden depositats tots els excrementos y fem de les cases que desahuyen en aquell antich bras de sequia que no porta may agua y per lo tant, ya no es bras, es un budell plé d'... aixó que tenen, que el y no es á flors.

Creem qu' el señor president se farà carrech de nostra denuncia y farà les delichencies propies pera que siga tapá eixa sequia y no mortifique més el fato dels transients y veïns, además de ser un verdader foco d' epidemia.

¡¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

La Compañía d' el Norte.

Señor Gobernador.—Es tá presis é indispensable que V. E. mirant per el interés comercial de la provincia qu' el Govern li ha confiat, telegrafie á éste, els abusos que la despótica Compañía d' el Norte comet en els comerciantes de la Ribera, y el perchuf qu' els reporta material y moralment, que de rebot cau sobre tots en cheneral. Cada añ tenim la mateixa cansoneta. Als comerciantes de taroncha de Alcira, Carcaixent, Poblalarga, etc., etc., els se no pudrix el chénero en les estacions y no el poden remitir á son destí per falta de vagons. En cambi, la fusta, ferro y aser que tenia que invertir en la construcció de vagons, el invertix en caigons de caudals pera tancar els dinés qu'

els trau á dits comercians. ¡Qué llástima no s' quede el directe!

¡¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

Cosina germana.

La compañía d' els tranvies electricos es cosina germana de la anterior. L' atre día en el cruce de vies que ya en el carrer de Guillém de Castro, yagué un joque entre el coche de Torrent y el que va á Rusafa.

Afortunadamente, no pasá res, no més que un descarrillo y un susto pa dos señores que anaven en el de Rusafa. Pues bé. Al descarrillar éste, dites pasecheres pucharren en un atre y el sobraer sinse deixarles asentar els torná á cobrar el billet. ¡Vacha quin got d' agua pa el rusto! ¿Y saben vostés perque chocaren? Perque la ú no tecá la campana y el atre el pite. ¡Es veritat!

Por donde quiera que fué á la razón atropellé; etc., etc.

Disputa de perros.

El atre día, com aurán llechit, una póbra dóna d' el poblat dels Orriols, se sentí mala d' eixa enfermetat que pasa al cap de nou mesos. El marit aná á buscar al meche municipal del distrit y éste li digué que alló era cosa d' el tocólogo. Entre anaes y vengudes, la ú per l' atre, la póbra dóna doná allum un chiquet mort. El pare doná conte al chusgat, y éste li diu que había de dur el certifiat d' el meche, y com éste val una peseta, entonses els dos volfen haber fet la faena, sent així que sosuí lo del cuenta aquell; que

en esta disputa llegan los perros pillando descuidados á mis dos conejos.

La festa d' esta nit

Digna d' alochis baix tots conceptes, es la festa organísat pera esta nit en el Paraninfo de la Universitat, á la que debem acudir tots els valencians de cór y d' acció, aportant tot ceptisisme á donarli la importancia qu' es mereix l' acte, al mateix temps que á alentar als organísadors, fent qu' es repetixquen asobintet ésta clase de festivals ahon l' ánima valenciana s' espansione.

Senso ducte, la festa de la quintilla valenciana ha de resultarnos simpática: Tant més, quant li prestarán son valió concurs artistas de tal falla, com Cebrián Mezquita, Cidón, Trenor (D. L.) Badenes Dalmau, Cebrián Ibor, Thous (D. M.) y atres molts elements de valía com son el cantant Martínez Bau, qu' interpretará un tros del Tanhaisser, y la señorota Sanchis (filla del autor premiat) que demostrará sa achilitat y domini sobre instrument tan delicat com l' arpa.

Presidirá tan simpática festa el ilustre valenciá Dr. Benlloch, Obispo de la Seu d' Urgel.

Está invitat l' Achuntament.

Molts grans escritors han volgut cooperar, enviant hermoses quintilles que serán llechides, així com unes cuartilles que té preparaes D. Lleuis Cebrián Mezquita.

La composició premiá, diu així:

Ma mare, com á poder, més bona ya no pot ser; més, com no hiá res perfecte, pera tindre algún defecte, es... ¡sóra de ma mulier!

¡Valencians, no falteu! Demostrem ser tan valencians, com bons espanyois.

LA MARETA

I

Disme, disme fill meu que te passa, que sóc ta mareta, no m' ocultes que tens una pena qu' el teu cór apreta; disme fill, disme pronte qu' et puga remey y donar.

¿No saps tú qu' els teus ulls tot me diuen?

¿No saps tú fill meu que ta mare seguix els teus pasos como mare de Déu?

¿No saps tú que si el teu cór palpita per mí no mes és?

Disme fill... disli pronte á ta mare la pena que tens.

No tin pena, mareta, no plores que yo no tinc res.

Tú be saps que yo asoles desiche de tots, el teu bes;

que vulle que s' aparte mareta la teua calor,

qu' en abrasos, del teu pit me dones el més dels amor.

Yo no veig atres ulls més bonicos, pues tots me fan pór;

yo no plores per res que no siga, naixcut del teu cór.

II

Ay mareta, perdonam, perdonam, que yo t' engañat y d' uns ulls que asemejen luseros yo ma enamorat.

A una nina que un anhel pareix mirar he volgut y fuchir dels seus brazos, mareta, mon pit no á pogut.

Ay mareta, mareta perdonam si t' vach olvidar

que una cosa que el cór m' apreta me t' fea traisionar.

Mare meus, no plores, no plores qu' á tú et vull també.

Vine y besam, que yo no t' olvide, dam el teu alé.

Ya no puc yo donarte mes besos, fill meu, la calor

que del meu pit naixia, s' acaba perdent la dolor.

Els meus besos ya no te conmueven, per ells no sents res,

y apartante de mí, no demanes que te done un bes...

Mes no fuixques, fill meu, vine, vine qu' et vullc abrasar...

Deixam ser per un rato eixa nina que te fet amar.

PAGO VALIENTE

AVIS

Per exés d' orichinal sentinto molt, deixem pera el segón número la salutació á Lo Rat-Penat y la biografía de son fundador Constantí Llobart. Així mateix, publicarem també la secció d' Esports, la de Espectáculos, Retalls de Sastre y atres treballs d' interés.

L' ACHUNTAMENT

COMENTARIS

Escomensá á l' hora que li paregué al Sr. Aica de y aprobá el acta anterior, se presentá una proposició en la que se demanava se condecorasí una condecoració al consecchal Pérez Daval per haber detengut á un delinquent en el carrer de Molvedre. Varios consecchals de la machoría unren son vot á la proposició. Nosatros també unim el nostre, pero en la condició que no ha de ser de paga perque el Sr. Daval, no feu més que cumplir en son deure com autoritat (esta es la millor condecoració), y, si d' aixó anarem, els municipals també el cumplixen y no solen tindre més creu que la de que cuant venen á cobrar els seus habers ya el dehuen tot an a botigueta.

Com el Sr. Alcalde se encontrava mal, demana se dicuiren primerament els dictámens de les comissions de Propaganda y Turisme. Així se aprova, y se presenta una proposició que mos feu molta gracia: pues se proposaba qu' els carruaches que se confeccionaren en la primera batalla de flors heu foren en sugesió als bosetos presentats pera la batalla que había de celebrarse en honor als Turistes que mos habían de haber visitat en Octubre últim. ¿Y per aixó mos feu gracia? Señor. Perque en eixa proposició se cobría als artistes valencians de entrar en lucha.

Perque un concurs que fon pensat y fet no doná el suficient temps ó importancia pera qu' els nostres artistes se presentasen a la lucha. Així hu comprendué el consecchal Semper y se oposá en nom de la minoría, pero després de un debat entre dit consecchal y el Sr. Ibáñez Sanchez, digué este que aquella proposició, era pera la primera batalla de flors que celebrará el Achuntament, y no la Comisió de Fira. Sent així, molt conforme. ¡Cada puerco tiene su San Martín! També se proposá abonar 100 pesetes, al contratiste de balls á estil del pais per haberles gastat este en la construcció de un entaulat pera el ensayo. Mos pareixen moltes pesetes pera un entaulat; pues cuant ve San Chusép, ya fallero que en 100 pesetes, paga falla, banderoles, música y entaulat.

Pero vamos, el Achuntament es molt pulcre y lo que encarregapaga, seu minche ó no.

Seguidament, se posa á discusió la planilla del personal pera la reforma interior de la capital.

Sobre este punt, no fem comentaris, sols si tenim que dir, que el asunt es ya vell y que cuant se pose á la práctica, no tindrà que ser Reformar al interior sino ferlo de nou; y com es asunt que á Valencia li ha de costor molts dinés, ya que anar en ciento perque son redóns y redolen y lo mateix pot ser caure en un pou, que en una sequiola.

Después de llarga discusió sobre el anterior dictámen, se llixqué un ofisi de la Compañía Explotadora de Tranvies contestant á la solisitud de la Corporació en el que casi casi día que se ría de ella. Els consecchals Garsía Dutrús (D. J. B. y D. M.), així hu comprendueren y dispots á que per part d' ells no hu fera en lo susesiú, proposaren tornar tota la Corporació els carnets perque així no tenínt res que agrair li podíen sentar la má de firme.

Y en efecte es una proposició digna de elochi, pues no es cosa que per els dichosos carnets que disfruta la Corporació, s' ahorre la Compañía molts mils de pesetes en consete de multes. Nosatros creem que tota la Corporació en pesa hu debía de fer y el Alcalde, debía seguir el eixemple de D. Chusép Maestre cuant fon Alcalde.

Quant este señor resibí el nombrament de la Direcció de la Compañía, li envía baix sobre tancat el pase, pero el Sr. Maestre (D. J.) torná el pase en compañía de una carteta en la que aproximament día lo sigüent: «Muy señor mío. Agradezco la atención que en nombre de la Compañía se ha dignado conferirme pero he de poner en conocimiento de V. (para los fines consiguientes) que como Alcalde de S. M. el Rey en Valencia, tengo para mi servicio un coche tirado por un hermoso tronco de caballos (que paga la Ciudad) y si no lo tuviera, tengo diez duros todavía para pagarme el pasaje y si por desgracia careciera de ellos iría á pié: El que toma á dar se obliga; y yo no estoy dispuesto á darle más que multas cuando no cumplo su deber. Yo, el Alcalde, José Maestre Laborde». Y aixó es lo que creem que huf se podria fer; pero no es fará perque... la secció ingeniera te la culpa de que no s' cumplixquen les denuncies que el Sr. Consecchal fan. En el añ 1910 apenas se asentá dos vóltos el consecchal Garsía Dutrús (D. J. B.) en el seu pupitre ya hu proposá y desde entonses que está la pilota en la teulá y no abaixa.

El consecchal Martínez Sala, també demaná que se obligara á la Compañía á prolongar la vía hasta el final del carrer de la Libertat antes de que s' adokinara. Com no es molt extens en la sehua oratoria no pogueren compendre en el fi, que feu la sehua petició. Pero sapien els Srs. Martínez y Garsía Dutrús (D. M.) y (D. J. B.) com á fills dels Poblatos Marítims y com á consecchals, que la Compañía es molt viva, y que tenen que posar tota la sehua voluntat pera lograr lo que demaná el Sr. Martínez.

¿Per qué? Molt sencillo. Si la Compañía fera ara la prolongació; tendria que fer un afirmat conforme pera asentar la vía y després adokinara en la extensió de dos metros tot el trayecte. Així te una orde. Pues bé. Si la fá cuant estiga adokinat en posar les rails y els fils, asunt terminat.

¿Qué tal? ¿Es viva? Pues duro y á ella y á vore quí pot més. (Ara combé que digam als lectores que estes manifestaciones les fem en benfisi del públic y pa que ningú se riga d' els valencians; lo primer que consignarem en els gastos del periódico, foren deu pesetes y micha, pera un abono cada dos meses).

Respecte al nou arbitre sobre el peix, també ham de demostrar nostra satisfacció á Garsía Dutrús, (D. J.) pues habent l' Achuntament acordat fer pagar á la eixida de la placha 4 sétims el superior y 2 el flux y al entrar en la siutat 8 sétims el primer y 6 el segón, atenent una instancia del Progrés Peixcaor y Marina Auxiliant en que demanaban la degoració del tal nou impost gracias al seu treball, han conseguit que desaparega el pago al eixir de la placha, y qu' al entrar en la capital pague com sabía acordat; pero en un destare de un 30 y tans per 100, pagant aixina en total, 5 sétims el superior y dos y mich el flux.

El Sr. Meléndez estagué molt oportú al demanar que en els dies de Carnístótes no entre ninguna máixquera en la caretá posá en els espectáculos públics de la fira.

Y ya ni ha prou.

CORRESPONDENCIA

Supliquem á nostres colaborsors fasen la lletra clara y cuartiles de vint regions.

F. A.—Madrid.

Resibit son cuento entra en turno. Moltes grasias y continúe el camí mamprés. Igual li diem á son chermá.

A Ll. (Toni) Cabañal.

Resibit son treball y sentim dirli que son pareixer respecte al castellá es contrari al nostre ideal. Perdónemos y envíe algo que encaixe que serém gustosos en servirlo.

A. A.—Madrid.

Esperem treballs promesos.

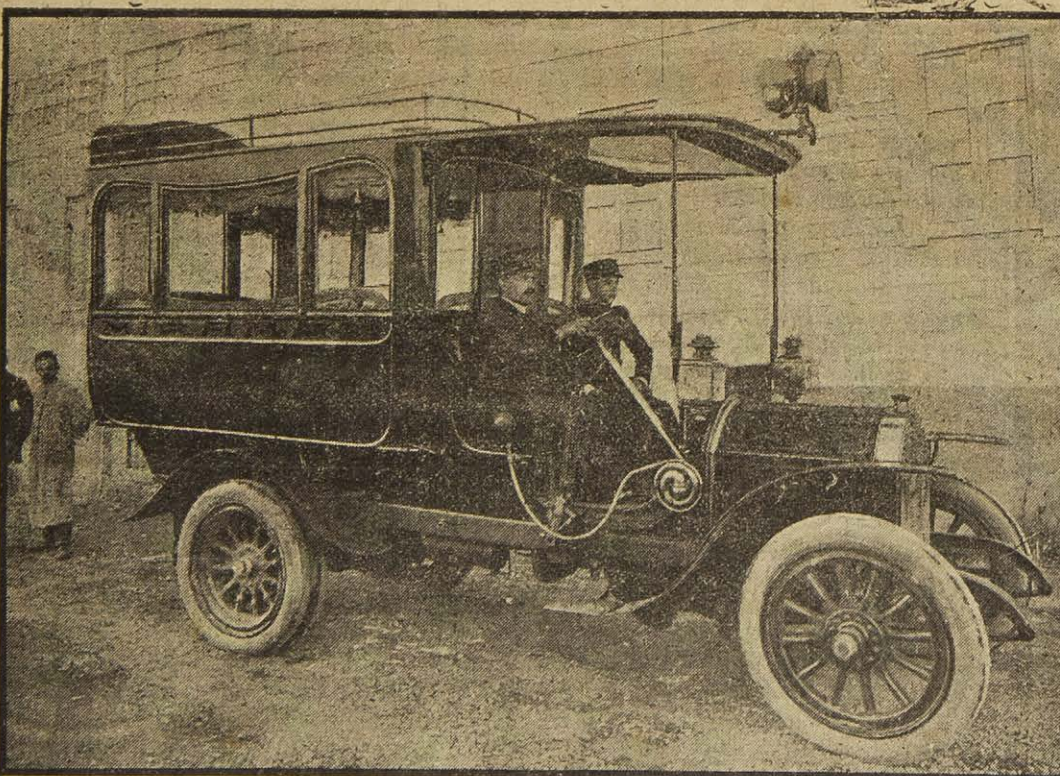
Imp. Menosi, carrer de Basa, 32.

GRAN RESTAURANT MIRAMAR

DE

JUAN CLIMENTE

Saló-comedor capàs pera 500 cuberts. Automòvil de la casa á la pará d' els Tranvies :: Teléfono núm. 1037 * * * * *

Sastrería y pañería
DE
CECILIO VIANA
SASTRE-MODISTO
Esmero en la confección
Carrer de San Vicent (Front á la Pilota)

EFFECTES NAVALS
DE
LUIS BALLESTER Y C^a
Barnisos, abacá de Manila,
Pintures, Liquid Veneer, y tota
clase d' atifells de peixca, etc., etc.

FOTOGRAFIA ARTÍSTICA

DE

E. VIZCAINO

Machor, 26, entresuelo.—GRAU

Ampliaciones de retratos.

Treballs en llum natural y artificial.

Especialitat en retratos de chiquet.

Conserva les sigüents còses com nòves: Mobles, Pianos, Coches, Automòvils Treballs de fusta barnisats, esmalts ó el natural.

LIQUID VENEER

Si teniu els mòbles en taques de cuantsevol natura inclús de tinta, es verdaerament asombrós el LIQUID VENEER. De venta, en totes les bónes Droguerías y Ferreterías.

FARMASIA SOLSONA

J. Bonlliure, 17, Cabañal (VALENCIA)

Productes químics garantisats, especialitats nacionals y estrancheres. Oxígeno pur. Análisis.

GENARO VICENTE
Gran contrata de Anunsis. Publicitat en diaris locals y provincials de España, telóns de teatro, anunsis murals, andens de estacions, Mapes anunsisors, Calendars etc. etc.
El que bulga anunsiar en esta plana, pot concertar el anunsi en este Centre, Serrans, 14, pral. Valencia.—Teléfono 837.

FORN Y PASTERIA

"EL DORADO"

Carrer de Chapa, 57.

Grau (VALENCIA).

Comers de teixits Nacionals y Estranchers

ALFREDO GARCIA

Pasech de Colón, Cabañal (Valencia) (Antiga botiga de Flito).

Camisería y corbatería. Unic depòsit del sabó «Ideal» pera tocaor.

Extracte de Malta Listerri

¡¡La millor malta española!!

Superior á totes per sa especial forma de preparasió. Consentrat y stirilizat. *ES EL MES PUR.* D' agradable sabor.

FOSFO-VANADINA LLISTERRI

Unic reconstituyent veritat que fa aumentar de pés en pòcs dies.

Farmasia de la Vda. de F. Llisterri

Escalante, n.º 3. (Rihuet) Valencia (Gau).

Casa especial p' el despách de reseptes en medicaments purs.

Oberta tota la nit. Medicaments moderns. Espífics de la casa, del País y Estranchers.

Odontina Antiséptica Llisterri

Aromatiza el alé, lleva el dolor de quíxal, netecha la béca y enfortix les ensies.

¡¡T O S!!

Desapareix á les 24 hòres prenint la Gomenolina Llisterri.

Els paperets Llisterri, se venen en les Droguerías de S. Antoni, de la Lluna y principals Farmasies.

FRANCISCO FELIU

Abadia de San Martí n.º 1

Lienso, bordats, teles de cotó de totes clases y amples, encaixos, cubres de seda y piqué, mantelerías, calses y calsetins, ajuar completa pera novies.

Abadia San Martí n.º 1.—VALENCIA

La Palma de Oro

Fábrica de doIsos

ARTURO MIRÓ

Carrer de Chapa, 29 y 31 Grau (VALENCIA)

Antiga casa Genaro (no 's confundixquen).

Anunsios Telegrafies

Ferretería y Bateria de Cui-
na de J. Vaquer.—GRAU

Sastrería del Pórt.—Machor,
19.—GRAU

La Española.—Sastrería.—Chapa,
55.—GRAU.—Traches á mida.

ANIS ALEMANY

Bar Gallito.—Servisi esmerat á carrer de distinguides sinoretas.—Carrer de Ribera, 38.—VALENCIA

Francisco Plá.—Pintor decorador, Rótuls sobre cristal.—Carrer del Pórt (ans S. Fernando) 17, pral.—CABAÑAL

Tintorería Soto.—Sucursal Chapa, 28, Grau.—Despach: Carabases, 10.—Tallers: Camí del Grau, 14, 23.—VALENCIA

Pastiseria y forn.—Viuda de Chusep Carres.—Hornos y variat surtit reposteria.—Machor, 34.—GRAU

ANIS ALEMANY

Hotel del Pórt de Roberto Pérez.—Servisi per cuberts á la carta.—El més ben situat.—GRAU

ANIS ALEMANY

Sabatería la Imperial de Manuel Alagarda.—Carrer Machor.—GRAU.

Tenda de l' Ancora de J. Chiner.—Roba confeccions; quincalla, depòsit dels impermeables Chiner. (Front al port).

Carnistótes.—Serpentines y con.—Papelería de Oct.—GRAU